

REDACTIUNEA,
Administrația și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
Scrisorile nerandate nu se
primesc.
Manuscrisurile nu se restituie
înserate
se primesc la Administrația
Brașov și la comisaratele
CIRCUIT de ARHIVĂRI
In Viena la M. Duka Nachf.
Kur. Angelfeld & Emeric Les-
ner, Heinrich Schalk, A. Or-
pelik Nachf., Anton Orpelik.
In Budapesta la A. V. Golber-
ger, Ekstein Bernat, Iuliu Le-
opold (VII) Erzsébet-körut
Prețul inserțiilor: o serie
garmond pe o coloană 10 bani
pentru o publicare. Publicări
mai dese după tariful și tarifu-
lă. — RECLAME pe pag. nu
de o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXXII.

Telefon: Nr. 226.

GAZETA apare în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungari:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 4 cor. pe s.
Pentru România și strălăuț.
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 fr. pe an.
Se primumă la toate ofi-
cile poștale din țară și din
afară și la d-nii colectorii.
Abonamentul pentru Brașov:
Administrația, Piața mare
târgul Inimii Nr. 30. etajin
I. Pe un an 30 cor., pe șase
luni 15 cor., pe trei luni 8 cor.
Cu dusul acasă: Pe un an 24
cor., pe șase luni 12 cor., pe
trei luni 6 cor. — Un esem-
pliar 10 bani. — Atât abona-
mentele, cât și inserțiile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 166.

Brașov, Sâmbătă 1 (14) August

1909.

O nouă îndrumare economică?

Un răspuns »Revistei Economică«.

I.

Un articol, apărut în „G. Tr.“ Nrii 86—88 din incidentul înființării „Luminei“ din Sibiu și a „Plugarului“ din Blaj, intitulat: „O nouă îndrumare economică?“ (sub semnul întrebării), „Revista Economică“, organul celor 94 bănci aliate în „Solidaritatea“, îl taxează de o *aspră și nemeritată critică* a băncilor și coziștorilor noastre, și apoi trece la personalități și gratifică pe autorul, dându-i titlul de „teoretician“, pe care nu-l poate satisface nimeni, deși articoli mei nu vizau nici persoane, nici anume instituțiuni. Voi lăsa deci autorului R. E. cuvântul, să-și apere patronii, cum a crezut dânsul mai bine:

»E clar doară pentru ori ce om cu scaun de judecată, că băncile nu pot să facă minuni și nu pot să satisfacă toate dorințele absurde ale unor oameni, cari n-au făcut în viața lor decât teorii, fără să încerce măcar odată a-și valida vreuna din imensul lor număr. Intre acești oameni fără îndoială, îmbătați de teorii, îl socotim și pe d-l »lon de pe Văcarea«. Acest domn, sigur nu a încercat să-și valideze vre-una din salvatoarele sale teorii«.

Observ în treacăt că la personalități nu mă voiu dimitte și îndată ce este vorba de a bănuși intențiunea cuiva este greu de discutat. Dar să trec la cele susținute mai sus.

Înființarea celor 2 nouă instituțiuni în centrele profesionale principale Sibiu și Blaj, și cu caracter pur profesional, față de băncile și instituțiile de până aci, la cari confesiunea nu era oficios declarată, imi aducea aminte de povestea „Anterului lui Arvinte“, care-și tăia poalele dela anteriu, ca să lungească mânecile și reducea din mâneci, ca să lungească poalele, și am arătat pericolul de a detrage capitalurile băncilor celor mici în favorul celor dela centru, unde atâtea avantaje directe pot fi în joc.

Că întrebarea mea a prins, și a nimerit cuiul drept în cap, o dovedesc cele 5 numere ale „Revistei economice“, care caută să desvinovătească și să-și apere pe patronii săi. Critica mea a venit la timpul oportun, față de numărul escesiv de 150 bănci, înființate cele mai multe fără de nici un rost public, nu pentru reducerea dobânzilor și ieftinirea banilor, și pentru a-i procura vre-unei întreprinderi românești, de ori ce natură, agricultură, industrie, comerț, creditul și mijloacele necesare de dezvoltare, ci cu deosebire pentru a da asalt micii proprietăți rurale-tărănești. Astfel vedem între susținătoarele „Rev. E.“ 3 Agricole, 3 Bănci ale Poporului, 2 Case de păstrare vecine, abia un deal le desparte — apoi în târgurile și satele mai măricele, existând câte 2 și 3 bănci românești, cu aceeași menire și același scop — și luând aceeași dobândă.

Autorul răspunsului din „Rev. Ec.“ la pagina 259 însuși zice textual:

»Dela un timp incoace am combătut și noi fără cruțare, curentul ce s'a pornit și continuă în scopul înființării băncilor, chiar și în sate (orașe românești câte sunt?). Am arătat că acest curent nu poate fi priincios dezvoltării noastre economice-financiare, și că din contră, îl considerăm de-adeptul primejdios.

»Am accentuat adesea-ori că prin »Solidaritatea« și prin o politică economică-financiară sănătoasă și cumpănită, băncile existente pot să facă un serviciu real economiei noastre naționale (vezi efectul celor 20 de pe Țara Oltului) și că nu ar fi tot așa, dacă numărul băncilor s'ar spori și pe mai departe în proporția de până acum, pentru că în acest caz ele ar putea să devină în loc de binefacere — o calamitate«.

Dar ce am zis eu?

Răspunzând la întrebarea, care este rezultatul înființării celor 150 de bănci ce le avem, »m trebuie să constat trista experiență, că a înființa 14 bănci și de a fi membru în direcțiune a 2—3 institute, ori agentul lor, este bine pentru inițiatori, și poate o ocupa-

țiune foarte productivă. Inșă cum stăm cu îndrumarea poporului în ale economiei naționale?

lon de pe Văcarea

Pressa germană despre medicii maghiari. Invitățile ce le-au adresat medicii maghiari colegilor lor din Germania pentru congresul internațional medical, ce se va ținea în Septembrie a. c. în Budapesta, au indispus în măsură mare pe medicii germani.

»Frankfurter Zeitung« relevă tonul necuviincios al medicilor și al presei maghiare condamnând în acelaș timp disperatele lor opintiri pentru crearea unei Ungarii »unitare« artificiale. Medicii germani, zice »Fr. Ztg.«, nu pot aproba tendința de maghiarizare a numelor de localități cunoscute în geografie sub nume germane. E ridicul de a pretinde dela medicii străini, ca savanți străini să învețe geografie de pe »globul huncaric«.

În fond ignorarea numelor de localități, ce nu s'au numit nici odată unguerește la popoarele ce locuiesc, e mai mult ridicul decât supărăcios. Din toate aceste reese câtă pripă pun Maghiarii ca să tragă o vâpșea »națională« statului lor artificial.

Din cele premerse, zice acelaș ziar, mai reese și aceea că Maghiarii nu cunosc urbanitatea internațională. Dacă Germanii ar fi invitat pe medicii francezi la un congres internațional în Germania, ei n'ar fi întrebuințat pentru localități ca Köln, Mainz, München etc. decât expresiunile geografice cunoscute Francezilor: Cologne, Mayence și Munich. Ziarul din Frankfurt încheie zicând că Maghiarii nu știu să se poarte cuviincios cu invitații ce li »asteaptă. De aceea e probabil, că aceștia nici nu vor merge la congresul dela Budapesta.

O desmințire. Semioficiosul »Kel. Ertesitő« desmințe știrea, că comitetul congresului internațional al medicilor din Budapesta ar fi intervenit pe lângă direcțiile căilor ferate și serviciului sanitar să se ia măsuri ca toți medicii români ce se

afli la aceste instituțiuni să asiste la congres, unde vor forma o secție separată, demonstrând astfel că dânsi nu se solidarizează cu medicii din România.

Vom vedea!

Maghiarizarea școlilor românești. Comisiunea administrativă a comitatului Hunedorii a luat hotărârea să închidă școlile gr. or. române din comunele Bulzești și Câmpuri prefăcându-se în școli comunale de stat. Motivul, care a îndemnat comisiunea administrativă în urma propunerii inspectorului regesc, a fost că în ambele comune numărul copiilor obligați la școală este de 560 și numai 36 de școlari au loc în școală.

Cam greu de crezut!

Alegătorii din Cârnea contra dep. Seghiescu. Ziarul »Lupta« publică o scrisoare deschisă a alegătorilor români din Cârnea, comuna natală a dep. Seghiescu. Acești alegători se plâng contra deputatului lor și roagă pe deputații naționaliști să vină în satul lor și să țină o adunare populară, pentru a dovedi că chiar în comuna sa natală Seghiescu a perdut toate simpatiile. Scrisoarea e iscălită de 110 alegători români.

Inarmările Bulgariei. Ziarul sârbesc »Politica« anunță că Bulgaria se pregătește pentru invadarea Macedoniei în caz când Turcia ar declara război Greciei. În garnizoanele din sudul Bulgariei se fac pregătiri de război. Comitajii cumpără arme cu miiile. Se trimit arme și muniții la depozitele de arme dela frontieră spre a le distribui Bulgarilor din Macedonia.

Spania cere Marocului indemnizație de război. Ziarul »Daily Telegraph« află din Madrid, că guvernul spaniol persistă față de Sultanul Muley Hafid în cererea sa relativ la indemnizația de război. În caz dacă Sultanul ar refuza să îndeplinească cererea guvernului spaniol, trupele spaniole vor ocupa localitățile Teutan și Zelan.

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Alexandru de Mocsonyi.

Amintiri și aprecieri de Dr. Valeriu Braniscea.

II.

(Urmare.)

Timp oportun! Ce va se zică aceasta? Parcă îl aud pe fericitul Dimand Manole: — Toate ne-au luat Ungurii, de-am rămas numai *) în cămașă și... (subpantaloni) și nici acum să nu mergem? Să așteptăm până ce vom fi în... pielea goală? — Nu mai așteptăm! răspundeam noi în cor. — Acum mergem când noi voim! Când ne vor chema de sus... nu mai voim noi.

Atunci la celebra conferință din 1902 am văzut prima dată pe Mocsonyi »viu«. Erau chiar trei, fericții Alexandru, Eugeniu și vărul lor Zeno.

Când în preajma conferinței, umblase idolul nostru, Dr. Vasile Lucaciu, cu ideea a-i aranja lui Mocsonyi un conduct de torțe, că a revenit în politică, am stat nedumeriți. Dar când s'a pornit lupta contra

lui Mocsonyi nu mai puteam de bucurie. Si când, în fine, a reușit conferința să »trântească« pe Mocsonyi, eram atât de fericți, parcă ne-am fi văzut visul împlinit cu ochii.

Nu uit scena, că venind după votare la hotelul Neuriehrer și trecând pe coridor văd în o cameră pe D-na Elena Hossu-Longin, fiica venerabilului nostru Pop de Băsești, cu... ochii plânși Admirator sincer al acestei doamne, prezidenta harnicilor noastre femei dela Hunedoara, n'am putut în expansiunea fericită a sufletului, să nu mă opresc și să întreb, că în aceste oare de mare învingere națională, cum poate plânge chiar fiica unuia din viceprezidenții noului comitet național »omogen«. Presupuneam că i-s'a întâmplat o mare nenorocire.

Ștergându-și lacrimile din ochi imi răspunse această ilustră doamnă:

— Numai pe Sandru (Alex Mocsonyi) îl avem noi și nici pe acesta nu-l știu prețui Românii.

Am rămas incremenit. Lacrimile totdeauna m'au înduișat. Dar aceste lacrimi tot nu le-am putut înțelege.

Mai târziu apoi, desmetecându-mă cu încetul, de multe ori m'am gândit la aceste lacrimi sfide.

Ilustra doamnă simțise, în acele momente agitate, ceea ce noi cam târziu am

înțeles. Și va mai trece binișor timp, până când vom înțelege pe deplin toate. Mocsonyi ne-a premers în cugetare și judecată atât de departe, încât noi, ceice încă n'am scuturat toate rămășițele iobăgiei seculare din măduva oaselor noastre, vom mai trebui să facem o lungă cale de înălțare, până ce vom ajunge a ștăpâni pe deplin acea cugetare și judecată.

Revenindu-mi în mausoleul dela Foeni durerosul rol a-mi lua rămas bun în numele poporului român dela »astrul ce apune« n'a fost frază de ocazie, ci un ade-văr, pe care l-am resimțit în toate fibrele sufletului, când am rostit vorbele:

»Prin Alexandru Mocsonyi s'a cristalizat conștiința națională a poporului, s'au lămurit aspirațiile noastre culturale, economice și politice, s'a statornicit poziția, ce ne revine ca popor egal îndreptățit în legăturile de stat, din cari facem parte constitutivă.

»Cu agerime de profet, a stabilit acele adevăruri, dela cari nu se pot abate implacabilele legi ale evoluțiunii.

»Și dacă n'a fost înțeles și urmat de contemporanii săi, atât în tabăra potrivnică lui, cât și uneori în tabără, căreia și-a dedicat toată agerimea minții sale, căldura inimii sale și granitul caracterului său, n'are să ne mire și să ne neliniștească,

căci Alesandru Mocsonyi n'a fost acea lumânare, care luminează din momentul ce se aprinde și încetează a lumina în momentul ce se stinge, ci acel astru ce răsare în depărtatele zări ale universului și apune încă înainte de ce ar putea să ajungă lumina lui strălucitoare pe globul nostru, doritor de lumină.

»Superba imagine, din viața universului, pe care a fixat-o Eminescu în splendidul vers:

Icoana stelei ce-a murit
Încet pe cer se sue;
Era, pe când nu s'a zărit,
Azi o vedem, și nu e.

»Pe când era, nu ajunse încă lumina să pătrundă în toate straturile societății noastre; acum de-abia, când nu mai este, se desface grandiositatea astrului înaintea ochilor noștri, devenind lumina lui: steaua conducătoare a vieții noastre naționale«.

III.

Fruntașii bănățeni, al căror gros a ținut încă neclintit pe lângă Alex. Mocsonyi în decursul campaniei »memorandiste«, observând sever atitudinea expectantă, care și-a impus'o Mocsonyi după conferința din 1892 a rostit acel fatal »fără amânare«, au decis, în vara anului 1893, fondarea unui ziar național cotidian

*) Sub această metaforă — proprie fericitului fruntaș dela Brașov — înțelege biserica și școala.
Dr. V. Br.

Serbătorirea memoriei lui Mihail Eminescu.

Craiova, 9 Aug. v. 1909.

Anul acesta, la 16 Iunie st. v. s'au împlinit 20 de ani dela moartea celui mai iubit și mai admirat astăzi dintre poeții români. Pe cât de puțin cunoscut și apreciat a fost Eminescu de contemporanii săi, pe când trăia, pe atât de mare este azi entuziasmul, cu care tânăra generație relevă însemnătatea și meritele lui de poet și ziarist. Ca poet-filosof și adânc cunoscător al limbei și firei poporului român, ca cel mai sincer și mai desinteresat luptător cu condeul pe arena politică, Eminescu a lăsat brazde largi și luminoase pentru cultivarea limbei și literaturii poetice și pentru ridicarea poporului și realizarea idealului național, căruia și-a închinat viața. Activitatea lui de abia târziu, după ce a dispărut dintre noi a început a fi recunoscută după valoarea sa. Se vede că aceasta este soarta spiritelor mari. La 50 de ani după moartea lui Dante, epopeea lui se explica asemenea unei evanghelii, mai întâi în Florența, patria sa, care-l exilase, apoi în alte orașe ale Italiei, și începură a se bate monede în memoria marelui poet și a i se ridica monumente. Florența, jeloasă de gloria de a avea ea mormântul aceluia, pe care viu nu voia să-l primească între zidurile sale și-i confiscase toată averea, cerea în zadar osâmintele lui Ravenei, unde rătăcitorul profet își aflase adăpostul în ultimii ani ai vieții și pacea de veci.

Ceva asemenea se întâmplă azi cu Eminescu. Cât a trăit ne venea greu să-i întindem o mână de ajutor la trebuință, și a murit sărac și înainte de vreme, într'un spital de nebuni. Astăzi...era să zic, ne întrecem într'un fel laude, dar termenul n'er fi esact. Meritul sărbătoririi lui Eminescu este azi numai al celor mai tineri, și în prima linie al Gălățenilor. În Galați s'a format un comitet, anume pentru comemorarea poetului, și presidentul acestui comitet, d-l Corneliu Botez, magistrat al tribunalului din Galați, n'a cruțat nici osteneală, nici cheltuieli, pentru a aduna datele împrăștiatelor vieți a lui Eminescu și a-i pregăti astfel o biografie adevărată și completă. Pe lângă acestea d-a să strâns încă un interesant material pentru compunerea unei cărți comemorative, publicată prin îngrijirea sa sub titlul *Omagiul lui Mihail Eminescu*. Sunt articole critice, poezii, amintiri, relative la viața și operele poetului, parte inedite, parte cunoscute. Din cele inedite amintim aci: *viața poetului Eminescu* (note biografice) de *Corneliu Botez și Eminescu*. *Omni de Ioan Slavici*, care a cunoscut de aproape pe Eminescu, decând studia în preunță la universitatea din Viena. Cartea conține încă, în gravuri bine reușite, 4 portrete ale poetului, unul de la vârsta de 20 ani, când era student în Viena, altul dela 1879—80, al tundei cel mai răspândit, dela 1884—1885, și ultimul, mai puțin reușit, din Noembrie 1887, când se afla bolnav sub îngrijirea surorii sale, Henrieta, în Botoșani; două portrete ale mamei lui Eminescu, unul dela vârsta de 25 de ani, altul de mai târziu; apoi portretele părintelui, surorilor și fraților săi, al mamei O împiaza lărșcu, mătușa, și al monachului lachiit lu'ășcu, moșul poetului; precum și vederile busturilor sale dela Botoșani. Dumbrăveni și București și a mormântului său dela cimitirul Belu. Asemenea se

în Timișoara, designând de director și editor pe Dr. Cornel Diaconovich.

Tinerimea bănățeană, care încă participase la adunare și care nu-și putea pe deplin liniști nedumeririle, a condiționat participarea la întreprinderea ziaristică dela angajarea unui redactor, în care să aibă deplină încredere. Și nici astăzi nu-mi pot da seamă, cum de în primul rând am fost tocmai eu luat în combinație, care deo parte eram numai diletant în ale ziaristicii și de altă parte treceam de un earageat »antimocsonyist«.

Din încredințarea tinerimii bănățene se adresase în cestia aceasta Dr. Stefan Petrovici, cătră directorul de atunci al »Tribunei«, Septimiu Albin, ca să mă îndemne pe mine a veni la Timișoara, ulterior apoi a deschis de-a dreptul Dr. C. Diaconovich, ca plenipotențiatul fundatorilor, tratative cu mine.

Eram în o situație de tot ciudată. La început am refuzat categoric, căci nu aveau nici o încredere în vorbele frumoase ce se spuneau și scriau. Mai târziu apoi, ajungându-mă în Sibiu dela decepții șguduitoare, cari au spart lumea de legendă și de idoli, în care trăisem, am luat o hotărâre »desperată« — cum ziceam pe atunci — m'am decis a primi invitația în Banat,

afă câteva poezii autografe ale poetului, litografate după manuscrisele păstrate cu evlavie de un fost culegător tipograf al Convorbirilor literare, anume George Butman, de când Eminescu publica poeziile sale în această revistă, în Iași. La sfârșitul *Omagiului* se află o listă de toate operele, editate și inedite ale poetului, și de 35 compozițiuni muzicale ale versurilor lui.

Cu această ocaziune comitetul din Galați a plănit și baterea unei medalii comemorative, cu efigia poetului și cu inscripțiunea: *Eminescu, 1850—1889—1909* iar în des cu o ramură de laur și o liră cu următoarea strofă din o ultimă poezie a sa, *La steaua*:

Icoana stelei ce-a murit
Incet pe cer se sue;
Era, pe când nu s'a zărit,
Azi o vedem și nu e.

Atât cartea cât și medalia se vând în folosul fondului pentru ridicarea unui monument lui Eminescu. Cartea se află la toate librăriile; iar pentru medalie s'au împărțit liste de subscriere pretutindeni. Listele și prețul medaliei: de 1 leu, de 250, de 20 și 200 lei, după valoarea metalului, din care se face, sunt a se înainta casierului comitetului, d-lui August Frătilă, profesor la liceul din Galați și senator, până în Septembrie a. c.

Deodată cu *Omagiul Mihail Eminescu*, mai multe ziare și reviste române, din regat și de peste frontiere, au publicat importante articole despre Eminescu. Ziarul »Tribuna« din Arad, revistele »Lucașarul« din Sibiu și »Ramurii« din Craiova, au scos câte un număr festiv numai cu articole și poezii dela și despre Eminescu. *Lucașarul* are și câteva gravuri, portrete de ale poetului, mamei și surorii sale, o carte dăruită de el lui Creangă, și a. S'au organizat festivaluri în amintirea lui Eminescu, în Galați, în București, în Iași, Focșani, Sibiu; în Craiova s'a celebrat un *Te-Deum* la biserica sfintei Treimi, din inițiativa tinerilor dela revista »Ramurii«, în ziua de 18 Iunie, rezervându-se organizarea unui festival pentru mai târziu.

Oncare tinerimei însuflețite de astfel de simțăminte!

(Va urma).

Adunarea desp. Cluj University
al „Asociațiunei“.

— Raport special. —

Cluj, 13 Aug. n. 1909.

În ziua a 8 a lunei lui August st. n. a. c. a avut loc adunarea generală a despărțământului Cluj al »Asociațiunei pentru literatura și cultura poporului român« în *Jucul-de-sus* (com. Cluj).

Aceasta zi a Domnului a fost o zi de însemnătate mare, a servit spre înălțare sufletească și a procurat bucurie și entuziasm tuturor, cari s'au întrunit cu aceasta ocaziune din toate păturile sociale ale neamului nostru românesc.

Poporul din loc aștepta în capul satului cu mult dor și nerăbdare pe povățuitorii lui, cari aveau să sosească dela Cluj și din alte părți și să le dea sfaturile lor părintești. Învățătorul din loc, d-l Ioan Corpădean, care sta în fruntea poporului, a salutat oaspeții cu călduroase cuvinte de »bine ați venit«, la cari a răspuns direc-

cu rezerva mentală de a urmări cu ochi de Argus toate cărărușele ascunse ale »mocsonyismului« și la momentul potrivit să desvălească totul pe față. Astăzi zimbesc cu compătimire, gândindu-mă la naivitatea mea de atunci. Dar așa eram pe acele vremi cu toții. Dovadă, că cei mai buni prieteni ai mei se instrăinaseră față de mine, auzind că eu, care îmi aveam catredra de profesor în Brașov, am »desertat« în tabăra mocsonyistă. Chiar și aceia se instrăinaseră, cu a căror știre și invoire am făcut acest pas. Atât de grozav lucru era în ochii lor și al nostru pe acele vremi: mocsonyismul!

În Decembrie 1893 sosisem în Banat. Indată mi-am căutat prietenii de acolo, pe frunții tinerimii, singurii cari mai țineau la mine, ca să mă orientez asupra situațiunii. Vedeam că toți sunt îngrijorați. Nici ei nu-și puteau da seamă, că unde va leși toată treaba, dar toate nădejile și-le puneau în mine. În sufletul meu se sbăteau cele mai diferite dispoziții și sentimente. Câteodată mă stăpâna pofta de luptă, ga'a a lua mânășă față de toată lumea, atât față de aceia cari mă desaproabă, cât și față de aceia în cari eu n'aveam încredere, iar altădată mă ajungea o doborâtare depresie sufle-

torul despărțământului Eugen Pop *Pecurariu*, cu cuvinte de »bine v'am găsit« pornite din aceeași dragoste.

Adunarea s'a început la oarele 3 d. a. în școala română de acolo. În cuvântul de deschidere directorul despărțământului E. P. Pecurariu a explicat cuvântul »Asociațiune«, a arătat însemnătatea »Asociațiunei« și a tâlmăcit scopurile ei.

S'a prezentat un număr frumos de intelectuali români, cum durere arare-ori se poate vedea la întruniri de felul acesta și mai ales cum nu eram obișnuți să vedem în jurul Clujului. Pe lângă poporul foarte numeros din loc și comunele învecinate a fost de față Magnificul domn baron Horváth *Felricevics Kálmán* din loc de pe față căruia se putea ceti aproape aceeași bucurie, care ne-a întrunit pe noi Români laolaltă, și căruia apoi pentru prezența și onoarea ce ne-a făcut-o, i-a mulțumit adunarea prin d-l Dr. Victor Foruțiu, advocat în Cluj.

A urmat la ordinea zilei cetirea raportului general, din care se constată activitatea mare, luând în considerare împrăjurarile neprielnice între cari a trebuit să lucre comitetul din anul trecut luna Iulie st. n. până în prezent. Se aduce la cunoștiința tuturor din raport, că s'au ținut 2 adunări extraordinare la Berind și Feneșul-săsesc, unde s'au aranjat o expoziție de vite și alta de lucru de mână. S'au ținut 17 prelegeri populare, din cari vre-o 13 cu schiopticonul predate de directorul despărțământului și 4 disertațiuni, de diversi conferențieri. Urmează apoi raportul cassei.

După cetirea acestora s'au ales 2 comisuni pentru controlarea rapoartelor.

Din comisiunea primă M. O. D. Dr. Ilie *Dăian*, protopopul Clujului, tâlmăcește pe înțe esul poporului raportul general, iar referentul, preotul Hodărnău, primește raportul întru toate și propune, ca în inter-natul »Ioan Petran« din Cluj al »Asociațiunei«, să se aleagă un prefect, care să locuiască acolo stabil, și căruia pentru aceasta să i se facă înlesniri de traiu; tot pe baza hotărârei acestei comisii, referentul face propunerea, ca din fundațiunea fericitului Ioan Petran, să se dea un ajutor anual de cel puțin 100 cor. școlii din comuna lui natală Jilău, și apoi se dă absolutoriu comitetului.

Comisiunea a II-a, prin referentul Baziliu Poruțiu, învățător în Jucul-nobil, află corect întru toate raportul casarului. Adunarea dă absolutoriu comitetului. Se înscriu vre-o 5 membrii noi și se înca-sează dela cei vechi 100 cor.

Intre prelegători primii a fost M. O. D. *Hățagan* protopopul Cojocnei, care a zbiciuit cu deosebire păcatul sudalmiei, care bântue poporul, arătând relele ce urmează din acest vițiu.

Apoi tânărul student în drepturi, Emil *Folea*, a vorbit frumos și la inima cărturarilor și a poporului despre trecutul neamului nostru.

În fine Ioachim *Pop*, învățător în Feneșul săsesc, a vorbit despre băncile populare sistem Reifeisen și despre tovrășiile pentru asigurarea vitelor.

S'au adus mulțumite pentru ajutoarele ce le-au dat, institutului de credit »Economul« pentru ajutorul de 300 cor. și schiopticonul în preț de 800 cor., d-lui advocat Dr. Victor Poruțiu pentru ajutorul de 75 cor., și institutului »Vatra« pentru ajutorul de 10 cor.

tească. Regretam totul ce am făcut și mă doriam înapoi la liniștea catedrei, pe care am părăsit-o așa în ruptul capului, fără de a-mi da mult seamă că ce fac. Dar ambiția nu mă lăsă. Eram în Banat și nu voiam să părăsesc acest teren până ce nu fac lumină deplină fie într'o parte, fie într'alta. Simțeam curat că onoarea mea este în joc. Firea mea impulsivă reclama să se pună cât mai curând capăt acestui joc, care mă plictisia. N'aveam răbdare să aștept mult. Fiutul trebuia pus cât mai curând.

Pe Crăciunul gregorian era convocată adunarea tuturor fondatorilor noului ziar la Timișoara. M'am pus deci în înțelegere cu tinerimea bănățeană, cu prietenii mei, ca deja la această adunare să silim pe Mocsonyi a da program detaliat și a se pronunța lămurit în toate chestiile, în cari aveam nedumeriri. Mie mi-a venit rolul »eroic« de a-l strânge pe Mocsonyi cu ușă! Astfel pregătiți ne-a ajuns ziua cea mare. Adunarea era anunțată în sala hotelului »Principele de coroană« și în acelaș hotel au descins cei trei Mocsonyi, Alexandru, Eugen și Zeno, veniți anume la adunare. Încă înainte de începerea adunării aveam să mă prezint Mocsonyestilor.

Am plecat în această vizită cu avânt »eroic«. Până pe coridorul hotelului m'au

S'au ales 2 delegați pentru adunarea generală ce se va ținea la Sibiu în a. c., Dr. Amos Frâncu și Dr. V. Poruțiu, iar suplenți E. P. Pecurariu și A. Mandeal.

S'a reales apoi aproape în întregime comitetul vechiu, cu directorul vechiu (E. P. Pecurariu) și s'a întregit cu 2 membrii suplenți, Ladislau Pop și Iosif Orga.

S'au împărțit poporului broșura »Biografia baronului Ladislau Pop« broșura despre »Viața și activitatea lui G. Barițiu« cu icoana lui, »Calendarul dela Cluj« și alte broșuri, toate din biblioteca despărțământului. Pe la oarele 6 s'a închis adunarea cu îndemnul poporului de-a urma sfaturile primite.

După adunarea harnicul preot din loc Aurel *Pop*, a invitat cu dragoste pe toți oaspeții la banchet, la care s'au prezentat 75—80 persoane. Toastele numeroase rostite la masă, aveau toate aceeaș țântă, ridicarea și fericirea în cultură și conducerea la fericire a neamului nostru. Cuvintele oratorilor au străbătut la toate inimile, au răsunat peste grădina părintelui și au dus departe ehouul la toată suflarea românească.

Seara la oarele 8 1/2 s'a început petrecerea în școala din loc, unde pe lângă publicul foarte numeros, baronițele Hortenzia și Antonia, ficele susnumitului baron, nelăcând deosebire de poziția socială, s'au coborât din splendidul D-lor castel în modestul nostru local de petrecere și au petrecut cu noi — onorându-ne cu prezența și în pauză — până la zori, din ceea ce pot să constat numai adevărata cultură, de care este străbătută inima lor nobilă, și din care ar putea lua pildă inteligența noastră din toate orașele, dar mai ales cea din Cluj.

Petrecerea s'a finit cu un succes bun moral și material, mulțumită comitetului despărțământului și aranjatorilor acestei mărețe serbări culturale-naționale.

P. Mica.

Anuarele școlilor noastre.

VIII.

Al *XXIII-lea anuar* al școlii civile de fele cu internat și drept de publicitate a »Asociațiunei pentru literatura română și cultura poporului român« din Nagyszeben (Sibiu), pe anul școlar 1908/1909, publicat de Dr. Vasile Bologa, director. Nagyszeben (Sibiu). Tiparul tipografiei Archidiecezane. 1909.

În partea literară a anuarului e publicat un frumos studiu din literatura germană »Faust« de Göthe, al d-șoarei profesoare Dr. Eleonora Lemény. În acest studiu d-șoara Lemény după o introducere potrivită, arată că nu fantazia lui Göthe a născocit conținutul acestei celebre tragedii a marelui scriitor german, ci sâmburele ei este adevărat istoric. Pe lângă pănăniile aventurierului savant Faust fantazia poporului german a adăugat tot a te și alte aventuri nouă și astfel încetul cu încetul s'a format legenda despre acest miraculos doctor, care a făcut legământ cu duhal cel rău, cu Mefistofeles. În partea a II-a a studiului d-șoara Lemény descrie conținutul tragediei.

În partea a doua a anuarului se cuprind știrile școlare.

Personalul școlii se compune din directorul Dr. Vas. Bologa, 4 profesoare și 2 profesori, 2 chatecheti pentru elevele

însoțit războinicii miei prieteni, îndemnându-mă să nu mă las. Am bătuț la ușă și am intrat. Erau toți trei Mocsonyi de față. Eugen m'a primit. A fost o primire aflată, dar fără multe forme. După ce m'am prevîntat »militărește« la toți trei, mi-a oferit Alexandru scaun și țigaretă și îndată a și cerut scuze să zacă pe divan, căci așa-i plăcea să stea de vorbă. Conversația s'a pornit fără greutăți, am vorbit de câte toate, numai de politică nu. Am stat bineșor fără de a-mi lua ochii de pe ochii și buzele lui Alexandru. Va să zică acești ochi vii și cuceritori, aceste buze prietenose sunt »sfinx«-ul cel mare al politicii românești. Las că vom vedea. Conversația, la început românește, a trecut în nemțește, și în curând era de tot legeră. Alexandru povestise în grabă niște episoade hazlii din tinerețele lui, când îl avea pe Ath. Marienescu ca prefect. Conversația îmi era atât de plăcută, încât nu-mi mai venea să mă departez. Dar mi-am adus aminte de prietenii, cari mă așteptau la poarta hotelului și m'am retras, fără de a avea ocazie a da lupta mult dorită.

(Va urma)

de confesiunea gr.-or. și gr.-cat. 6 instructori și 2 instructori.

Dela pag. 22—42 se cuprinde materialul de învățământ propus în anul școlar 1908/1909 în cele 4 clase, conspectul elevilor înmatriculați în cele 4 clase, în cursul complementar și conspectul elevilor din internat.

Dintre datele statistice estragem următoarele după clase: În clasa I-a au fost înmatriculați 13 elevi, în a II-a 38, în a III-a 47, în IV a 28 și în cursul complementar 16 elevi; acestea din urmă au fost privatiste. Cu totul au fost înmatriculați 142 elevi, dintre cari 111 de confesiunea gr.-or. 3 de cea gr.-cat. 1 ev.-luth. și 1 rom. cat. După naționalitate au fost 141 Români și 1 germană. Elevi interne au fost 102 și externe 40.

Intre mijloacele de învățământ se cuprinde biblioteca corpului profesoral sporită anul acesta cu 44 opuri, dintre cari 28 dăruite de »Academia Română«, de d-l C. G. Ionescu, inspector general al învăț., secundar și de alții, iar 16 au fost cumpărate. Biblioteca elevilor s'a sporit cu 53 opuri.

Din cronică școlară și internatului amintim, că școala a fost vizitată în anul acesta de d-l Iosif St. Șuluțu, presidentul Asociațiunii, ca delegat al comitetului, de d-l Alex. Munka, inspector reg. de școale, de subinspectorul Ioachim Nistor și de d-l Ștefan Gyöngyösy, delegat al ministrului de culte și instrucție publică.

Examenle publice dela finea anului s'au ținut din 21 Iunie începând până în 24 Iunie iar Marți, în 24 Iunie a avut loc încheierea solemnă a anului școlar și distribuția atestatelor.

La finea anuarului este publicată înștiințarea pentru anul viitor.

În Nr. 160 al ziarului nostru sub rubrica »Anuarele școlare noastre« s'a strecurat o eroare regretabilă în rândul ultim din coloana I, spunându-se din gr.-șală că și anuarul gimnaziului din Blaj este publicat în două limbi: română și maghiară. În loc de aceasta este a se citi: »Ca și anuarul gimnaziului din Năsăud.«

STIRILE ZILEI.

— 31 Iulie v.

La închisoare! Expeditorul ziarului nostru d-l Ioan Spudercu, care implinește anul acesta 25 ani în serviciul »Gazetei«, a fost invitat de către procuratura din din Târgul-Mureșului să se prezente la 1 Sept. n. a. c. la Seghedin, ca să-și implinească pedeapsa de 4 luni închisoare, la care a fost condamnat pentru reproducerea în »Gazetă« a cunoscutului articol »Opresiunea maghiară« scris de poetul norvegian Björnson.

O plângere a întemnițaților români din Seghedin. Întemnițații din Seghedin se plâng printr-o scrisoare adresată ziarului »Lupta« contra presei române, și îndeosebi în contra presei din România, fiindcă pe lângă repetite cereri, nu li-se trimit ziare la întemniț și roagă frânte toate administrațiile ziarelor românești ca să-și aducă aminte de cei întemnițați.

Maj Sa Monarchul la regele Württembergului. Din Stuttgart se anunță că la 31 August a. c. Maj. Sa Monarchul va vizita Württembergul la Friederichshafen, unde va fi primit cu mare pompă. Suvranii se vor duce apoi la Bodensee spre a asista la o ascensiune a balonului Zeppelin.

Din Gherla ni-se scrie: În săptămâna trecută am avut fericirea de a saluta în mijlocul nostru un oaspe plăcut, pe iubitul nostru poet Oct. Goga, care s'a oprit puțin și în orașul nostru, unde a fost călăuzit de d-l Dr. I. Cl. Iuga, în societatea cărui între altele a vizitat și închisoarea renumită a Gherlei. Poetul, care intenționează să facă studii psihologice asupra sermanilor deținuți, s'a interesat cu deamănuntul despre modul de trai din pușcărie și »cântărețul pătimirii« a rămas adânc impresionat de soarta acestor nefericiți membrii ai societății omenești. Sara mai mulți membrii ai inteligenței ro-

mâne din loc au improvisat o mică con-venire în restaurantul »Gönczi« din loc, unde în bună dispoziție au petrecut câteva ore în societatea simpaticului oaspe. — c.

Afiarea unei comori imense. Din Roma se anunță, că un muncitor dela căile ferate din Benventino lucrând la un vagon vechiu a găsit în el o ladă, căreia îi lipsia capacul. În ladă s'au găsit bancnote de câte 1000 lire, hârtii de valoare și aur. Muncitorul a predat șefului gărei tezaurul găsit. Numărându-se banii s'a constatat o valoare de 1 milion și 700,000. Nu se știe cum au ajuns banii aceștia în vagon și nu s'au prezentat încă nimeni spre a-i lua în posesiune. Se bănuiește că în urma de-sastrului dela Messina, cineva a ascuns banii acolo și a murit.

Mari inundații în Bulgaria. În orașul Stanimaka au căzut zilele aceste ploii mari cari au inundat toată regiunea. Râul Ceal a eșit din albia sa. Până acum s'au găsit patru cadavre de oameni. Se crede că victimele sunt număroase. Intre locuitorii domnește o mare panică.

Jaf în ziua mare. Mercuri la amiază trei vagabonzi ruși au intrat în localul băncii populare din Fiume și după ce au împușcat pe directorul băncii, Miloș, și au amenințat cu revolvere pe cei doi servitori prezenți, au jefuit cassa în care se aflau 30,000 cor. În urma pușcăturilor de revolver s'a adunat o mulțime mare de oameni în fața localului, cari așteptau des-fășurarea evenimentelor. După ce briganzii au luat cu sine cele 20,000 cor. au sărit pe fereaștră la stradă, unde mulțimea îi aștepta cu nerăbdare. Ținând revolverele în mână, ei au căutat să fugă. Un agent al siguranței publice dădu atunci semnalul că hoții trebuie urmăriți. Publicul în urma aceasta s'au luat după briganzi, cari fugeau și descărcau revolverele asupra mulțimei. Când se isprăviau cartușele, ei umpleau revolverele în fața publicului și le descărcau din nou. În felul acesta ei au descărcat 40 de focuri până ce unul dintre hoți a fost prins. Ceilalți doi au reușit să fugă.

Marconi la Budapesta. Marconi, celebrul inventator al telegrafiei fără sârmă, a sosit ieri la amiază la Budapesta venind din Rusia, împreună cu soția și cu fiica sa. Marconi va sta câteva zile în Budapesta.

Judecată medievală. Ziarele din România publică următoarea telegramă din Budapesta: Un caz cu adevărat medieval s'a întâmplat în comuna Dag, din comitatul Sătmar. Iată acest caz: »Cănela protopopului Mihail Sarduru (?) și-a permis să latre după un domn oarecare, Herestes Laszlo, a cărui calitate este că-i Ungur. Acest Ungur atins în onoarea și demnitatea sa de cănela nerespectuos al protopopului român, a reclamat la solgăbirău, care găsind reclamația ungarului întemeiată, a condamnat pe preot la 4 coroane amendă și o zi închisoare, deși martorii aduși de protopop au dovedit că cănela n'a atins pe Laszlo și că e un cănelă pacinic, care latră și n'a mușcat pe nimeni. Protopopul Sarduru a făcut apel și aici i-s'a urcat pedeapsa la 50 coroane amendă și la 5 zile închisoare, osândindu-l și la plata cheltuielilor de judecată în total 202 coroane. Protopopul a făcut recurs la minister, care a redus pedeapsa la 20 coroane amendă și o zi închisoare, plus cheltuielile de judecată.

Cănela va ști de acuma să nu mai latre la Unguri.

Un balon peste Montblanc. Intenția aeronautului Spelterini, de a trece cu balonul său sferic »Sirius« peste Montblanc, plecând din valea Chamonix produce mare senzație în cercurile celor interesați. Spelterinii a trecut chiar cu balonul de mai multe ori Alpii, dar încercarea de a trece Montblanc prin îngusta vale Chamonix printr'un salt de 3000 metri, unde fiecare vânt poate arunca balonul și pe cei aflați în el spre pereții de gheață formați de Montblanc și să-l sfarme, este o întreprindere nebună chiar pentru Spelterini. Cu toate acestea trei domni au curajul de a face această călătorie. Sunt d-nii conte Chateaubriand, un succesor direct al celebrului scriitor, d-l Otto Dunker din Brema

și redactorul sportiv al ziarului parisian »Figaro«. Intenția lui Spelterini este de a se urca lângă ghețușul din apropiere de Bossours și a trece peste coasta Montblanc între Dome du Gouter și munții Blestemăți (Monts mauditi) și a se scobori apoi în valea Aosta. Balonul »Sirius« are o capacitate de 2000 metri cubi și e umflat cu hidrogenul, pe care contele Zeppelin îi l'a furnizat deja în tuburi de fer la Chamonix.

Gare familie română ar fi aplicată să facă în luna lui Septembrie o călătorie în societatea altei familii române? Direcțiunea Budapesta, Viena, Nürnberg, Brusel, Ostende, Londra, Paris, Berlin, Viena. Informații se pot lua la redacțiunea ziarului nostru.

Cancelist advocațional cu praxă de cancelarie advocațională de 10 ani, Român, absolvent de școalele civile, cu diplomă de executor, vorbește, scrie și concipiază în limba română, maghiară și germană, cu scrisoare frumoasă și referințe eminente, voește a-și schimba locul de prezent în o cancelarie advocațională mai mare. Conduce o cancelarie advocațională perfect și lucră foarte repede și cu mașina de scris.

A se adresa la Teodor Cosma în O-Badna (Transilvania.)

Concert la promenadă. Musica orașului va cânta mâine, Sâmbătă, la oarele 5 1/2 la promenada de jos.

ULTIME ȘTIRI.

Budapesta, 13 August. Cercurile medicilor maghiari sunt foarte deprimite pentru atitudinea indiferentă și rece ce-o observă curtea regală și îndeosebi Maj. Sa Monarchul față de congresul medical. Congresul, precum se știe, este pus sub protectoratul prea înalt al Maj. Sale. Medicii maghiari sunt informați, că în programul de vară al Maj. Sale nu este luat congresul medical și prin urmare sunt puține speranțe ca Maj. Sa sau archiducele moștenitor să asiste la deschiderea congresului. I e-aici mare supărare în Israel !!

Budapesta, 13 August. Unele din zările maghiare lansează ideea, ca la congresul internațional medical să se însceneze o demonstrație ca răspuns la acțiunea medicilor români și slavi. Ziarul lui Kossuth »Budapest« scrie între altele: »Sa le arătăm oaspeților că naționalitățile nu știu decât să calomnieze. Deși cadrele programului sunt deja fixate, se mai poate strecura câte ceva ce ambiția națională îndreptățită ar vrea să intercaleze în program. De mult nu s'a mai dat prilej ca acesta pentru a dovedi unitatea și independența statului maghiar...«

Budapesta, 13 Aug. Unul dintre hoții prinși, implicați în furtul sesațional dela banca populară din Fiume, a depus că se numește Solomon Kischinovski, originar din Ojessa. Poliția din Budapesta, a fost informată că hoții au petrecut acum două săptămâni în Budapesta unde în întelegeră cu alt rus cu numele Kriviczky au pus la cale furtul. Kriviczky a fost ieri arestat. La interogator a declarat că cei doi complici, cari au reușit să fugă, se numesc M. Spector și Petru Orlov. Facându-se o perchiștie minuțioasă la locuința din Budapesta a lui Kriviczky s'au aflat scrisori compromițătoare și fotografiile lui Spector și Orlov. Cercetările continuă.

Agram, 13 Aug. Astăzi se intru-nește corpul profesoral medical al universității de aici pentru a lua o

hotărâre cu privire la participarea medicilor croați la congresul din Budapesta.

Belgrad, 13 Aug. Se susține știirea, că la 30 Aug. va fi din nou proclamat moștenitor al tronului Sârbiei prințul George, în urma abdicării prințului Alexandru.

Paris, 13 Aug. În urma căldurilor nemai pomenite au murit ieri 15 persoane.

Teheran, 13 Aug. Noul Șah al Persiei a încercat să se sinucidă (?). Fiind împiedecat la aceasta, a declarat că abdice de tronul Persiei.

Melilla, 13 Aug. Trupelor spaniole le-a succes să respingă pe Cabili, cari au avut mari pierderi.

Bibliografie.

În tipografia »Neamul Românesc« din Vălenii-de-Munte au apărut următoarele cărți:

„Balade“ adunate de C. N. Mateescu, cu o prefață de N. Iorga, prețul Lei 1'50.

„Poezii“ de G. Rotică. Ediția de lux, Lei 1'50, ediția populară 60 bani.

În tipografia sem. din Blaj a apărut al VII-lea și cel din urmă fascicul din traducerile eminate din »Odele lui Quintus Horatius Flaccus« de d-l Gavril Pop canonic, pe cari le recomandăm călduros publicului cetitor, cari sunt provăzute cu interpretări escelente în folosul tinerimei studioase și al privaților. Prețul 50 fileri

Diverse.

O casă în călătorie. Arta inginerilor americani, care nu e tocmai săracă în fapte uimitoare, a realizat acum imposibilul, ea a reușit a duce o casă în două etaje, având o greutate de 200.000 kilograme pe apă șase kilometri, în condițiuni de transport grele, până la locul destinat.

E vorba de o casă clădită din cărămi și piatră, care a fost dusă din Sharsburg în împrejurimile orașului Pittsburg în Pensilvania pe celalt mal al fluviului Alleghany, peste drum de Pittsburg la locul numit Alleghany-City pentru ca să se instaleze în ea biourile companiei Heinz.

Dupăce casa a fost ridicată după sistemul obicinuit de o coloană de muncitori experimentați, ea a fost legată de șase automobile cari au dus-o pe un drum înadins făcut pentru acest transport până la fluviu. A fost un drum de vr'un kilometru care a amenințat transportul cu primejdie din pricină că ducea pe un teren mociros și nepotrivit pentru greutate așa de mare, și apoi din pricină că acea casă era veche de vr'o 60 ani și deci a cerut tot felul de precauțiuni pentru a împiedeca o catastrofă provocată prin sguduire. Ceva mai ușoară a fost călătoria pe apă dar și aici inginerii au trebuit să-și frământă capul cum să treacă acea casă sub cele patru poduri aruncate peste Alleghany, ceea ce era un lucru greu pe acest fluviu repede.

Pe cealaltă parte a fluviului transportul a întâmpinat alte dificultăți, fiindcă trebuia trecut un zăgaz și în trei locuri să treacă peste calea ferată Buffalo-Rochester Pittsburg linie după. Dupăce s'a făcut astfel un drum de 10 kilometri, casa în două etaje, grea de două mii de tone a ajuns în opt zile la locul de destinație fără de a fi suferit cea mai mică stricăciune

Transportul clădirii a costat numai 18.000 mărci, o sumă care față de marile greutăți pe care trebuia să le învingă nu e de sigur mare.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Râm.

Redactor respons.: Victor Branisco.

Aducem la cunoștința On. public, că prețul apelor minerale și igienice din depositul nostru din strada Gărei Nr. 25 pe lângă schimbul med at al sticlelor este următorul:

Gloria	1 litru 10 fil.	1/2 litru	nil.
Borpatak	" 12 "	" "	" "
Mavild	" 15 "	" "	" "
Borhegy	" 10 "	" "	" "
Baross	" 12 "	" "	" "
Előpatak	" 15 "	" "	" "

Fehérkő	" 16 "	" "	14 "
Felsőrákos Mária	" 16 "	" "	14 "
Kászton Salutaris	1 litru (6 fil.)	1/2 litru	14 fil.
Horgász	" 16 "	" "	14 "
Repai	" 15 "	" "	14 "

Borszék	" 25 "	" "	22 "
Sztojka	" 28 "	" "	22 "
Bohott	" 26 "	" "	22 "
Hargitta	" 26 "	" "	22 "
Székely-Selters	" 26 "	" "	22 "

La cumpărare de 25 sticle livrăm Borvizuri acasă. — Apelăm la sprijinul On. public Societatea pe acții a exploataării și exportului apelor minerale. (479,89—150

Telefon Nr. 364.

Teatru de vară în Braşov.

**Irevocabil
UN SINGUR CONCERT**

dat de DIVA
OLYMPIA MARCULESCU-GEORGIADIS,
fosta artistă a Teatrului Național din
Bucureşti, medaliată de M. S. Regele Carol,
prima CONTRALTO a operei
:: municipale din Paris. ::
In ziua de 14 August st. n.
cu ocazia trecerii D-sale prin Braşov.

Program:

- 1) Arioso (din opera Prophetul, de Meyerbeer).
- 2) Sérénade Printanière (d'Augusta Holmes).
- 3) Cavatine (din opera Reine de Saba de Gh. Gounod).
- 4) Arie româneşti.

Bilete se găsesc în tutungeria D-lui
I. VICTOR, Klostergasse Nr. 30.

Nr. 9458—1909

Publicaţiune

pentru luarea în vedere a descripţiunilor
despre măsurarea dărilor
pe anul 1909.

Perceptoratul oraşenesc aduce la cunoştinţă publică, că consemnările despre repartitiunea dării de pământ, despre măsurarea dării de câştig cl. I, II, și IV, despre măsurarea dării a institutelor cari sunt obligate a face socoteala publică, despre măsurarea adausului general după darea de câştig cl. I, I, despre măsurarea dării de interese și capitale și despre măsurarea dării ca adaos la darea de venit generale după realități, precum și consemnările despre măsurarea taxelor pentru eliberarea de miliție pe anul 1909 sunt expuse vederi publice în localitățile subscrișului perceptorat oraşenesc în orele oficiale (8—12 oare a m) dela 14 August până la incl. 21 August a. c.

Se provoacă toți contribuabili a se prezenta fără întârziere la acest oficiu pentru a li-se petrece în coalele de plată suma dărilor.

Brassó, în 11 August 1909.

(685,2--1.) Oficiul de dare oraşenesc.

Cursul pieței Braşov.

Din 13 August n. 1909

Banconote rom. Cump. 18.93	Vend. 19.04
Argint român	18.80
Lire turcești	21.47
Seris. fone. Albine 5%	100.—
Ruble Rusești	251.50
Gapoleondori.	19.—
Naibeni	11.20
Mărci germane	11.17

Se caută

o bucătăreasă româncă pentru o familie distinsă din Moldova (Români). Poate fi angajată lunar sau anual. Salar 30—35 lei lunar, pe lângă cuartir și cost. Postul este a se ocupa imediat A se adresa la Administrația „Gazetei“.

Frumsețea.

Cea mai mare dorință a fiecărei dame este fără îndoială: a fi tot mai frumoasă și pentru a ajunge acest scop, să folosească de ori-ce ocazie, își sulemenest- fața cu mijloace de necrezut, ceea ce în cele mai multe cazuri are de urmăre, că fața în loc să devie mai frumoasă, se ruinează așa, încât este lipsă de timp lung și de o îngrijire mare până ce se restaurează iarăși.

Rezultatul unic în lume, ce l'a obținut farmacistul din Arad Clemens de F. ldes cu **Margit-Crème** a sa (cu d-osebire în Franția și Germania), a îndemnat pe mulți a imita acest mijloc de renume universal, nestricăcios și care singur are efect miraculos contra tuturor necurătenilor din fața, pistrii, pete de leac, bubite etc. Aceasta natural, că nu a succés nimăru, deoarece secretul preparării **Margit-Crème** nu-l știe decât inventatorul și producătorul, care și păstrează acest secret, pregătind întotdeauna singur acest preparat. **Margit-Crème** este prin urmare tot un fel, prelucrarea este întotdeauna îngrijită, din care cauză efectul este rapid și sigur. De aceea să admoniază damele cu toată seriozitatea a nu și unge fața cu tot-felul de alifii; să se folosească numai un astfel de mijloc care să recomandă și de medici vestiti englezi, americani și francezi, ca un mijloc cu efect sigur, nestricăcios și pentru conservarea frumseții. Acest mijloc cosmetic (de frumsețe) de renume universal este **Margit-Crème** a lui **Földes**, care deja după o folosință de 4—5 zile schimbă tot l pi lea feței, depărează pistrii, petele de floc, sgrăbunțele, coșuri, roșata feței și a mâniilor, dă feței frumsețe ideală, vioicune și înfăto-are tinerească. Un borcan mic costă 1 cor. mare 2 cor. **Săpun-Margit** 70 fi, și **Pudră-Margit** (albă, roșă și crème) 1 cor. Toate mijloacele aceste să pot folosi și separate. **Margit-Crème** a lui **Földes** se capătă în toată l mea în fie-care farmacie mai mare dar dacă undeva nu s'ar afla, să ne adresăm direct la inventatorul: **CLEMENS DE FÖLDES**, farmacist în ARAD.

Deposít principal în BRAȘOV: **Juliu; Hornung; Emil Jekelius; Franz Kelemen; Victor Klein; Rudolf Kugler; Lang & Theil; Eug. Neustädter; Heine Oberth; Victor Roth; Fridr. Stenner; Teutsch & Tarter, droguerie.** — **SIGHIȘOARA:** A. V. Linzner, farmacie.

Atențiune!

Odăi frumoase

spre grădină din nou mobilate
sunt de inchiriat din 1 Iulie
în Strada Fântănei Nr. 23.

(16—20)

Atențiune!

Banca Națională a României.

Situațiune sumară.

1908 26 Iulie	Acti v:	1909 18 Iulie	25 Iulie
25.205,009	187905009 Reser. metal. aur 86708985	121.497,080	120.871,485
861,968	137300000 " Trate aur 341625000	818,849	646,711
54.945,584	Argint și diverse monede	56.567,638	60.772,818
7.993,400	Portofoliu Român și străin.	31.960,215	31.071,144
17.980,398	*Impr. contra efec. publice 127727500	11.999,924	11.999,924
11.999,924	" " " in cont-corent 18268364	15.093,086	15.093,086
11.999,924	Fonduri publice	3.151,121	3.151,121
15.480,553	Efectele fondului de rezervă	5.976,401	5.977,043
3.216,621	Efect. fond. de amort. imob. și mater.	705,128	705,338
5.953,521	Imobile	126,218	133,578
700.008	Mobilier și Mașini de Imprimerie	112.127,815	111.457,015
199,209	Cheltueli de Administrațiune	29.745,665	32.960,877
110.085,509	Depozite libere	28.562,769	29.034,165
23.822,147	Conturi curente	417.331,319	423.874,335
26.492,694	Conturi de valori		
404.936,545	P a s i v:		
12.000,000	Capital	12.000,000	12.000,000
24.928,807	Fond de rezervă	26.727,618	26.727,618
3.734,034	Fondul amortis. imob. și material	3.992,572	3.992,572
251.746,980	Bilete de Bancă în circulațiune	260.037,880	267.170,240
2.190,642	Profit și Perdere	2.237,648	2.237,648
250,623	Dobânzi și beneficii diverse	207,786	289,241
110.085,509	Depozite de retras	112.127,815	111.457,015
404.936,545	Scomptul 5%	417.331,319	423.874,335
	* Dobânda 5 1/2%		

Plecarea și sosirea trenurilor de stat reg. ung. în Braşov.

Valabil din 1 Maiu st. n. 1909 și până în 1 Oct. st. n. 1909.

Plecarea trenurilor din Braşov.

Dela Braşov la Budapesta:

- I. Trenul mixt la ora 6-20 min. dimiun.
- II. Tr. accel. (peste Clușiu) la ó. 2-14 m. p. m.
- III. Trenul de pers. la óra 7-40 min. séra.
- IV. Tr. accel. p. Arad la órele 10-26 m. séra.
- V. Tr. accel. p. Arad la órele 6 00 min. dim.

Dela Braşov la Bucuresci:

- I. Trenul de persóne la óra 3-16 m. dim.
- II. Trenul mixt la órele 12-05 m. p. m.
- III. Trenul accel. la óra 2-19 min. p. m. (ce vine pe la Clușiu).
- IV. Tren mixt la órele 6-40 séra.* (care circula numai la Predeal).
- V. Tren accel. la órele 4-59 min. dimiun.* (* până la 15 Noemvrie)

Dela Braşov la Kezdi-Oşorheiu Bereczk și Ciuc-Ghimes:

- I. Trenul de pers. la óra 5.15 min. dim.*
- II. Trenul mixt la óra 8-58 min. a. m.*
- III. Trenul de pers. la óra 3-05 m. p. m. (are legătură cu Ciuc-Szereda).
- IV. Tren de pers. la rele 7-00 m. séra.* (* au legatură numai la Szepszi-Szt.-György)

Dela Braşov la Zérnesci (gara Bartolomeiu)

- I. Trenul mixt la óra 8-40 min a. m.
- II. Trenul mixt la óra 4 16 min. p. m.
- III. Tren mixt la óra 9 46 séra.

Dela gara Bartolomeiu la Făgăraş:

- I. Tren de pers. la óra 4 37 min. dimiun.
- II. Tren la óra 7 57 minute dimiun-ata.*
- III. Tren la óra 1 03 minute p. m. (are legatură până la Nagyszeben sos. 8-59 seara).
- IV. Tren la óra 3 27 minute p. m.*
- V. Tren la óra 5 17 minute p. m. (* până la Feketehalom.)

Sosirea trenurilor în Braşov:

Dela Budapesta la Braşov:

- I. Tren acc. p Arad la órele 4-52 m. dim.
- II. Trenul de persóne la óra 7-08 dim.
- III. Tr. accel. peste Clușiu la ó. 1-44 m. p. m.
- IV. Trenul mixt la óra 8-56 min. séra.
- V. Trenul accel. la óra 10-04 seara.

Dela Bucuresci la Braşov:

- I. Tren. de pers. la óra 7-28 min. dimiun. (numai dela Predeal).
- II. Trenul accel. la óra 1.33 min. p. m. (Are legatură cu Sibiu și Cluj).
- III. Trenul pers. la óra 4-55 m. p. m.
- IV. Trenul mixt. la óra 9-18 min. séra.
- V. Trenul accel. la óra 10 14 m n. seara.* (* până la 15 Noemvrie).

Dela Bereczk-Kezdi-Oşorheiu și Ciuc-Ghimes la Braşov:

- I. Trenul de persóne la óra 8.16 m. dim.* (are legatură cu Ciuc-Szereda).
- II. Trenul de pers. la óra 1-59 m. p. m.*
- III. Trenul mixt, la óra 6-33 m. séra.*
- IV. Tren mixt, la órele 10-03 m. séra. (* au legatură cu Ciuc-Gyimes).

Dela Zérnesci la Braşov (gar. Bartolomeiu.)

- I. Trenul mixt la óra 7-17 min. dim.
- II. Trenul mixt la óra 1-44 min. p. m.
- III. Tren mixt la óra 7 07 séra.

Dela Făgăraş la gara Bartolomeiu:

- I. Tren la óra 6-41 min. dimineșta.
- II. Tren la óra 9-41 m n. a. m.*
- III. Tren la óra 11-55 min. a. m.
- IV. Tren la óra 6 31 minute p. m.*
- V. Tren la óra 10 04 minute seara. (* dela Feketehalom.)

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Braşov, Tèrgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provèdut cu cele mai bune mijloce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a putè esecuta ori-ce comande cu promptitudine și acuratețã, precum:

<p>IMPRIMATE ARTISTICE IN AUR, ARGINT ȘI COLORI.</p> <p>CĂRȚI DE ȘTIINȚĂ LITERATURĂ ȘI DIDACTICE</p> <p>STATUTE.</p> <p>FOI PERIODICE.</p> <p>BILETE DE VISITĂ DIFERITE FORMATE.</p> <p>PROGRAME ELEGANTE.</p> <p>BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNTĂ DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORI.</p> <p>ANUNȚURI.</p>	<p>REGISTRE ȘI IMPRIMATE pentru toate speciile de serviciiur.</p> <p>BILANȚURI. Compturi, Adrese, Circulare, Scrisori. Couverts, in totã mărimea.</p> <p>TARIFE COMERCIALE, INDUSTRIALE și HOTELURI și RESTAURANTE.</p> <p>PERȚORI-CURENTE ȘI DIVERSE</p> <p>BILETE DE INMORMENTARI.</p>
---	---

Comandele eventuale se primesc în biuroul tipografiei, Braşov Tèrgul Inului Nr. 30, în etagiul. înderept în curte. — Prețurile moderate. — Comandele din afara rugãm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Braşov.